

RETTIGHEDER OG BARRIERER I FORBINDELSE MED ARBEJDE

= Et undervisningsmateriale med fokus
på kvinder og job

— **RET TIL**
— **LIGESTILLING**

INDHOLDSFORTEGNELSE

KÆRE LÆSER	1
LIGESTILLING I DANMARK.....	2
Hvad er ligestilling?	2
ARBEJDSMARKEDET OG LIGESTILLING.....	3
Ret og pligt på arbejdsmarkedet.....	3
Ligestilling på arbejdsmarkedet.....	3
Fordele ved at arbejde	3
BARRIERER FOR BESKÆFTIGELSE	5
HAR DU BRUG FOR NOGEN AT TALE MED?	6

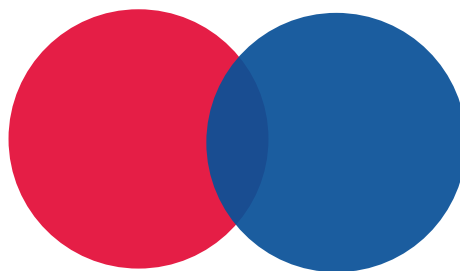
KÆRE LÆSER

Denne folder handler om kvinder og mænds lige rettigheder i forhold til at arbejde. Den handler også om, hvad der kan være svært – især for kvinder – når det handler om at tage arbejde.

Folderen handler også generelt om ligestilling mellem mænd og kvinder – både i hjemmet og på arbejdsmarkedet.

Materialet er udviklet af Als Research og DRC Dansk Flygtningehjælp for Københavns Kommune.

God læselyst.

LIGESTILLING I DANMARK

Hvad er ligestilling?

Ligestilling betyder, at mænd og kvinder er lige meget værd, og at de skal behandles lige. Det betyder også, at de har de samme rettigheder, pligter og muligheder.

Danmark har en lov om ligestilling, der skal give lige muligheder, lige indflydelse og lige integration i samfundet for kvinder og mænd.

Det er ulovligt at behandle kvinder og mænd forskelligt på grund af deres køn både i f.eks. butikker og på arbejdsmarkedet. Det er også ulovligt at behandle folk forskelligt på grund af hudfarve, etnisk oprindelse, seksuel orientering og religiøs eller politisk overbevisning.

Alle har frihed til at mene og tro på det, de vil. Alle har også ret til at leve deres liv, som de selv ønsker det, inden for lovens rammer. Det gælder for både kvinder og mænd.

Der findes både direkte og indirekte forskelsbehandling. Direkte forskelsbehandling kan for eksempel være, at man ikke får et job, man har søgt, alene på grund af sit køn eller etnisk oprindelse. Indirekte forskelsbehandling er, når en regel umiddelbart virker neutral, men alligevel vil stille en person ringere f.eks. på grund af deres køn.

Hvis du oplever at blive forskelsbehandlet, kan du klage til Ligebehandlingsnævnet. Du kan læse mere her: <https://ast.dk/naevn/ligebehandlingsnaevnet>

ARBEJDSMARKEDET OG LIGESTILLING

Ret og pligt på arbejdsmarkedet

Både kvinder og mænd bliver set som vigtige ressourcer for samfundet i Danmark. Langt de fleste af begge køn arbejder, også efter at de er blevet gift og har fået børn.

Danmark er det, vi kalder et velfærdssamfund. Det vil blandt andet sige, at skolegang, uddannelse og lægebehandling er gratis. Det betyder også, at alle, også folk, der er syge eller gamle eller som mister deres arbejde, er sikret økonomisk. Dette kan kun lade sig gøre, når alle, der er i stand til det, arbejder og betaler skat. Det er gennem skatten, at vi kan have råd til at betale for velfærden. Velfærdssamfundet kan altså kun fungere, hvis både kvinder og mænd arbejder.

Ligestilling på arbejdsmarkedet

Loven siger, at kvinder og mænd også skal behandles lige på arbejdsmarkedet. Det betyder, at forholdene på arbejdet skal være ens for kvinder og mænd. Når man ansætter nogen, må man ikke foretrække et bestemt køn. Dette gælder også, hvis man skal afskedige nogen, eller hvis nogen skal forfremmes til en højere stilling. En arbejdsgiver må for eksempel ikke afskedige en medarbejder på grund af, at medarbejderen er gravid eller på barselsorlov. Dette ses som diskrimination. Arbejdsgiveren skal kunne bevise, at der er en anden grund til afskedigelsen.

Loven siger også, at der skal være lige løn for lige arbejde. Det betyder, at mænd og kvinder skal have den samme løn, hvis de udfører den samme type arbejde, eller hvis arbejdet har samme værdi.

Kvinder og mænd arbejder sammen på de fleste arbejdspladser i Danmark. Der er også både kvindelige og mandlige ledere. Det er vigtigt, at man kan samarbejde med folk af det modsatte køn og respektere sine kvindelige og mandlige kolleger og ledere lige meget.

Der er også arbejdspladser og fag, der er domineret af enten mænd eller kvinder. Begge køn har dog mulighed for at tage et hvilket som helst job eller en hvilken som helst uddannelse.

Fordele ved at arbejde

Den løn, man tjener, er ens egne penge, uanset om man er kvinde eller mand. På denne måde giver det økonomisk uafhængighed at have et arbejde. Et arbejde kan også tilbyde et socialt fællesskab med kollegaerne på arbejdspladsen samt status i samfundet. Når begge forældre er på arbejdsmarkedet – og på den måde er en del af samfundet – kan de bedre støtte deres børn. Forældre er også rollemodeller og forbilleder for deres børn. Når begge forældre går på arbejde, er de med til at styrke deres børns *arbejdsidentitet*; på denne måde viser de deres børn, at det er vigtigt, at alle bidrager til det samfund, vi lever i. De viser også, at arbejde er vigtigt for at få et godt liv.

I Danmark er det normalt, at både manden og kvinden i familien arbejder. Der skal som regel to indtægter til, hvis familien skal have et godt liv. Når begge parter arbejder, kan man også stadig

forsørge sin familie, selvom den ene part mister sit arbejde. Hvis man har børn, kan to indtægter også være afgørende for, at ens børn kan få nyt tøj, sund mad og deltage i fritidsaktiviteter osv. på lige fod med deres kammerater.

Når både kvinder og mænd er på arbejdsmarkedet, forventes det at man deles om det huslige arbejde, det vil sige rengøring, madlavning, børnepasning, reparationer osv. Både kvinder og mænd har pligt til at bidrage til familiens forsørgelse, derfor må de også fordele opgaverne i hjemmet nogenlunde lige imellem sig. Det er dog meget forskelligt, hvordan man i familier vælger at fordele arbejdet.

BARRIERER FOR BESKÆFTIGELSE

I Danmark er det kun 5 ud af 10 flygtninge- og indvandrerkvinder¹, der arbejder, mens ca. 7 ud af 10 etniske danske kvinder arbejder (Danmarks Statistik). Der kan være forskellige faktorer, der kan gøre det svært for kvinder med flygtninge- eller indvandrerbaggrund i at komme i arbejde.

Det kan f.eks. være:

- Sprog
- Manglende uddannelse og arbejdserfaring
- Fysisk og psykisk sundhed
- Pres eller tvang fra omgivelserne.

Undervisningen har haft fokus på den sidste forhindring. Den kan også kaldes negativ social kontrol. Negativ social kontrol er, når personer med pres, tvang eller vold begrænses i deres ret til at bestemme over eget liv og fremtid.

Når myndighederne taler om negativ social kontrol, handler det ofte om unge. Men voksne mænd og kvinder bliver også udsat for negativ social kontrol. Begrænsningerne kan f.eks. gælde retten til at bestemme over egen krop, f.eks. i forhold til hvornår man vil have børn. Det kan også handle om retten til at vælge f.eks. uddannelse eller arbejde og retten til selv at bestemme over egne penge.

Negativ social kontrol kan komme til udtryk på forskellige måder. Det kan f.eks. være:

- Fysisk vold eller tvang, eller trusler om vold
- Psykisk vold og pres
- Omfattende sladder / rygter
- Isolation og eksklusion
- Overvågning

Både kvinder og mænd har ret til at arbejde. Hvis en ægtefælle, familie, venner eller andre presser eller tvinger én til at lade være med at arbejde, er der tale om negativ social kontrol.

Det er ulovligt at udøve negativ social kontrol. Ifølge loven kan det give bøde eller op til 2 års fængsel, *hvis en person truer med vold eller bruger vold til at presse, kontrollere eller begrænse et andet menneske.*

Hvis du oplever, at din ægtefælle, familie eller andre prøver at begrænse dine muligheder for selv at bestemme over dit liv, er der forskellige muligheder for at få rådgivning og hjælp. Ved de fleste tilbud kan du være anonym, det vil sige, at du ikke behøver at oplyse dit navn, adresse, CPR-nummer osv.

¹ Gælder ikke-vestlige flygtninge- og indvandrerkvinder.

HAR DU BRUG FOR NOGEN AT TALE MED?

Hvis du brug for hjælp, rådgivning eller blot en at snakke med, kan du kontakte nedenstående rådgivningstilbud, der har tavshedspligt. Hvis du er i tvivl om en rådgiver har tavshedspligt, kan du altid spørge dem.

Myndigheder der har tavshedspligt:

- Sundhedspersonale f.eks. din læge, sygeplejerske, jordemoder
- Psykologer
- Socialrådgivere
- Jobcentermedarbejdere

Rådgivningstilbud:

- **Etnisk Konsulentteam** i Københavns Kommune, som du kan kontakte, hvis du har brug for at tale med nogen om oplevelser med kontrol, begrænsninger og pres, og som kan hjælpe dig videre i din afklaring.
Tlf. 51 36 83 54 eller 24 87 10 53 (inden for normal kontortid)
- **Den Sociale Døgnvagt**, som tilbyder anonym rådgivning og kan hjælpe dig med dine problemer. Hvis der skal lidt mere til end en snak, er det altid dig, der bestemmer, hvem der skal inddrages i din problematik. Tlf.: 33 17 33 33 (åbent døgnet rundt).
Du kan også møde op personligt på adressen: Åboulevard 38, 2200 København N.
- **RED Rådgivning**, som sidder klar ved telefonen og kan rådgive dig. Rådgivningen er særligt til unge, men der er ikke en aldersgrænse. Alle samtaler er fortrolige, og du behøver ikke at oplyse dit navn. Tlf. 70 27 76 66
- **Danner** tilbyder individuel rådgivning eller ophold på krisecenter til kvinder, der oplever social kontrol og tvang i deres familier, ægteskaber eller nære relationer. Tlf. 33 33 00 47
- **Mødrehjælpen** tilbyder rådgivning til forældre og gravide om samvær, skilsmisse, økonomi, barnets trivsel, vold i familien, tvivl om abort og sociale rettigheder. Tlf. 33 45 86 00

Denne folder handler om rettigheder og barrierer i forbindelse med job, og særligt om kvinders ret til arbejde. Materialet handler også om negativ social kontrol, som for nogle kan være en forhindring for at arbejde.

Materialet er udviklet af Als Research for Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen i Københavns Kommune.

**RET TIL
LIGESTILLING**